

Βιβλιοκριτική Book review

ΠΑΙΔΙΑ ΧΑΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΘΕΣΗ Από την αποπλάνηση και την σεξουαλική κακοποίηση, στη λήψη της δικανικής συνέντευξης και την επαναθυματοποίηση

Όλγα Χ. Θεμελή

Εκδόσεις Τόπος, Αθήνα 2023

Το βιβλίο αυτό συνιστά μια λειτουργική ενότητα με το αμέσως προηγούμενο με τον τίτλο **ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΤΑΘΕΤΕΙ** (εκδόσεις ΤΟΠΟΣ, Αθήνα 2014). Αποτελεί σημαντική συνεισφορά στην κατανόηση ενός δυσχερούς επιστημονικού ζητήματος, της δικανικής συνέντευξης του παιδιού θύματος και της διασφάλισης της αξιοπιστίας της κατάθεσής του.

Η συγγραφέας, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Εγκληματολογικής Ψυχολογίας στο τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, έχει αφιερώσει μεγάλο μέρος της επιστημονικής της έρευνας στην προσπάθεια να εδραιωθεί στην ελληνική πραγματικότητα μια κουλτούρα διεπιστημονικής προσέγγισης, να δημιουργηθεί ένα αξιόπιστο πλαίσιο προστασίας των παιδιών για την ανίχνευση της κακοποίησης, ιδίως της σεξουαλικής, στο πλαίσιο των επιταγών του διεθνούς δικαίου.

Το πρώτο κεφάλαιο της μελέτης, αφιερώνεται στην αναγνώριση του παιδιού θύματος ως υποκειμένου δικαιωμάτων, το δεύτερο στη διαδικασία αποπλάνησης, δηλαδή στην αποκωδικοποίηση της στρατηγικής του δράστη για την προσέγγιση του ανηλίκου, το τρίτο στη σημασία δόμησης μιας σχέσης εμπιστοσύνης κατά το αρχικό στάδιο της δικανικής συνέντευξης, το τέταρτο στο ουσιαστικό μέρος της δικανικής συνέντευξης, το πέμπτο στις δυσκολίες και τα κριτήρια διάκρισης ψευδών και αληθών ισχυρισμών με έμφαση στους ψευδείς ισχυρισμούς που συνδέονται με το σύνδρομο γονεϊκής αποξένωσης, το έκτο στο θεσμικό πλαίσιο της λειτουργίας των «Σπιτιών του Παιδιού», με πρωτοποριακά μοντέλα από τις ΗΠΑ και την Ευρώπη.

Η -με κοινωνική ευαισθησία- προσέγγιση των ζητημάτων από την Όλγα Χ. Θεμελή και ο έντονος προβλη-

ματισμός που διατυπώνει, συμβάλλουν στο διαρκή αναστοχασμό και την επιστημονική εγρήγορση, ώστε ένα παιδί θύμα να αντιμετωπισθεί με σεβασμό και να μην επαναθυματοποιηθεί μέσα από συστημικές διαδικασίες που έχουν φαινομενικά οργανωθεί για να λειτουργούν για το δικό του βέλτιστο συμφέρον. Αυτό αποτελεί ίσως την σημαντικότερη συνεισφορά αυτού του έργου. Η εκπαίδευση των ειδικών ώστε κατά τη λήψη της κατάθεσης να εντοπίζουν «βαθιά θαμμένα μνημονικά ίχνη και να τα φέρνουν στο φως με ασφάλεια», χωρίς τον κίνδυνο αλλοίωσης των στοιχείων, συνιστά για την συγγραφέα «τέχνη» και όχι «στείρα υιοθέτηση μιας τεχνικής εκμείωσης πληροφοριών».

Το βιβλίο αδιαμφισβήτητα αποτελεί έναν πολύτιμο οδηγό για την εφαρμογή του εξειδικευμένου πρωτοκόλλου [που θεσμοθετήθηκε με την ΥΑ 7320/2019/ΦΕΚ 2238 Β'/10.6.2019] στην καθημερινή πράξη των ειδικών ψυχικής υγείας και των νομικών. Είναι βέβαιο ότι θα συνδράμει με καίριο τρόπο τα όργανα απονομής της ποινικής δικαιοσύνης στη δικανική αξιολόγηση της μαρτυρίας ενός παιδιού θύματος, αλλά και όλους τους παράγοντες μιας δίκης που καλούνται να συνεργασθούν για την ανεύρεση της ουσιαστικής αλήθειας στα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας.

Συνολικά, πρόκειται για ένα βιβλίο αναφοράς, με εξαντλητική σύνθεση της βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας και αποτύπωση της παγκόσμιας εμπειρίας στο πεδίο, ένα πολύτιμο εργαλείο για όποιον θέλει να ενσκήψει σε μια πολύπλοκη διανοητικά διαδικασία και να την κατανοήσει σε βάθος. Η ίδια η συγγραφέας στον πρόλογο αναφέρει γλαφυρά ότι η εργασία επιδιώκει να αποτελέσει «μια μικρή πυξίδα για τους επαγγελματίες που θα αναλάβουν το δύσκολο και υπεύθυνο αυτό έργο, έναν ευκολόχρηστο μίτο. Για να μη χαθούν στη διαδρομή μέχρι την εύρεση της αλήθειας και να μη χάσουν ό,τι πολύτιμο μπορεί να τους προσφέρει».

Ευγενία Σταθουλοπούλου,
Αντισταγγελέας Εφετών